

malý zelený slon

Jaroslav Velinský

MALÝ ZELENÝ SLON

**KNIHY JAROSLAVA VELINSKÉHO
V NAKLADATELSTVÍ MYSTERY PRESS**

Augustin Veliký & spol.

Spravedlivá pistole
Mys Mrtvého muže
Hra na smrt
Mrtvý z Olivetské hory
Krvavá fontána
Malý zelený slon

Ota Fink

Strašidlo minulosti
Velice dlouhé schody
Volání odnikud
Cesta pro vraha
Dívka s copem
Přibližné řešení
Zahrádka smrti

Připravujeme

Tmavá Studnice
Bouda

MALÝ ZELENÝ SLON

Jaroslav Velinský

Mystery Press
2025

Všechny osoby románu jsou vymyšlené a za jejich jednání autor neodpovídá. Právě tak i místa, kde se děj odehrává, a rekvizity v ději nepostradatelné jsou jen stylizovanými obrazy míst a věcí skutečných.

Tato kniha ani žádná její část nesmí být kopírována, zálohována ani šířena v jakékoli podobě a jakýmkoli způsobem bez písemného souhlasu nakladatele.

Copyright © Jaroslav Velinský – heirs, 2025

Cover © Daniel Špaček, 2025

Czech Edition © Mystery Press, Praha 2025

ISBN 978-80-7588-895-2 (epub)

ISBN 978-80-7588-896-9 (mobi)

ISBN 978-80-7588-897-6 (pdf)

1. ČÁST

JULIE

1

„Ještě jednou, trpasličci,“ řekla Gabriela Teplická. „Kdopak nám to spalal večeri?!“

„Kdopak nám to spalal večeri?“ ozvalo se sedm dětských hlásků.

„A princezna se protahuje, zívá...“

Sněhurka se protahovala. Ačkoliv podle scénáře ležela na všech sedmi postýlkách najednou, měla co dělat, aby zalehla aspoň tři.

„Helejte,“ řekla v potemnělém hledišti paní se smetákem druhé paní, jejímž cechovním znamením byl kbelík a hadr, „člověk by neřek, že je to dospělá ženská.“

„A je?!“ opáčila oslovená. „Rozumu nemá ani mrt’.“

„Je jí dvacet a je vdaná. Copak by si ten inženýr vzal nějakou káču? Viděla jste, jaký má krásný auto? To je, pane, člověk!“

Na jevišti pokračovalo Sněhurčino dobrodružství, přišla zlá královna s jablíčkem, Sněhurka usnula, trpasličci plakali (hořekovali náramně), pak se objevil krásný princ...

„Ten je krááásnej,“ komentovala to paní se smetákem.

„Přirozeně, pane Coubal,“ řekla Gabriela Teplická od svého režisérského stolečku. „Pomaleji, klidně... tak... a copak to tu máte v té _“

„Copak to tu máte v té skleněné truhličce?“ zeptal se krásný princ prkenně. Byl stejně krásný, jako byl herec na baterky.

Nějak to dohráli. Trpasličci se shrnuli kolem Gabriely: „Že to bylo dobře, soudružko?“ a Gabriela rozdala pár pusinek na čelíčko a pohlazení po střapatých hlavičkách. „To víte, že to bylo dobře. Zítřka se nikdo nemusí bát. A teď si uděláme pár fotek, na památku.“

Sněhurka a princ zmizeli kdesi v zákulisí jeviště Parku kultury.

„Nech ho plavat, já vydělám dost,“ říkal princ v temnotě za černou revuálkou.

„Ty jsi dítě,“ řekla Sněhurka. „Kvůli tomu s tebou nechodím.“

„Tak kdepak máme Sněhurku,“ staral se na jevišti fotograf.

„Sněhurkóóó!“ zavolali trpasličci.

Sněhurka řekla princi, že půjdou. Nebo je tam ještě nachytají ti haranti.

2

Po generálce dramatického kroužku Parku kultury si Gabriela Teplická zajela na oběd do Divadelní kavárny. Dala si telecí ledvinu.

„Dneska dietka, slečno?“ usmál se vrchní.

„Večer mám práci, víte?“ řekla Gabriela. „S plným žaludkem se špatně umírá.“

„Ale jděte,“ protestoval vrchní. „Vy – a umírat?“

„Co mi zbývá,“ vzdychla Gabriela. „Shakespeare to tak napsal, Toníčku.“

„Tak ledvinku,“ kývl vrchní. „Masíčko jedna báseň.“

„Aperitiv taky,“ vzpomněla si Gabriela.

„Fernetek?“

„Radši becherovku. Fernet si dám večer před spaním.“

Šedovlasý vrchní se mírně uklonil a šel vyřídit objednávku.

3

Odpoledne se Gabriela Teplická procházela parkem pod Salmonkou. Penzisté se za ní ohlíželi ze svých laviček a dělali tc tc tc.

„Kdo to je?“ zeptal se děda Kořínek svého kamaráda Hamouze. „Nese se jak falešná pětka do záložny a je mi náko povědomá.“

„Ty troubo,“ řekl Hamouz, „víš, kdo to je? Gábi Teplická z divadla. Tuhle byla v televizi, člověče.“

„No jo! V tý Zamyšlený ulici, že jo? A já pořád, odkud ji znám. To byla pěkná hovadina.“

Mnozí odborníci mínili, že Gabriela mrhá svým talentem, setrvávajíc tvrdohlavě na okresní scéně. Leč scéna, byť okresní, měla budovu jako hrom, neboť město bývalo bohaté v době, kdy stavěl divadla architekt pan Zítek. V divadle v Liberci byl i slušný soubor a dobrá parta. Navíc Gabriela, kterou milovalo celé město, měla možnost hostování leckde.

Byla to dobráčka k pohledání. V Parku kultury vedla dramatický kroužek a děti do ní byly dočista zblázněné. Ostatně – dočista zblázněný do ní byl leckdo, včetně mladší sestřičky Michaely zaměstnané v PKO. Gabriela ji tam umístila, když Michaela absolvovala pražskou střední umprum s vyznamenáním. Pocházely z Tábora a rodiče tím pádem osířeli. Gabriela ovšem mínila, že sestře nemůže škodit, když se trochu otrká ve světě. A slíbila mamince, že bude dohlížet...

Minula lavičku s posledními penzisty a maminkami s kočárky. V hloubi parku se skrýval malý rybníček s čůrkem vody stékajícím po umělém skalisku. Posadila se na omšelou lavičku a vytáhla kousek rohlíku. Dívala se na vrabce a sýkorky, kteří se vrhli na drobčky.

Opodál se pohnulo houští. Praskla větev.

„Pojďte sem, prosím vás,“ řekla Gabriela. „Nenapadlo mě, že jste to vy.“

„A tak vždy srdce bude jímat znova žal Juliin a bolest Romeova,“ řekl mistr Foltýn v kostýmu renesančního vévody a opona se zvolna zavřela.

„Strhující výkon,“ řekl obrýlený redaktor Tožička z okresních novin. „Teplická je evropská třída.“

Jeho soused neodpověděl a zvolal: „Bravo!“

Aplaus byl strhující a sedm děkovaček svědčilo, že Tožička nepřehání. Když se opona zavřela definitivně, rozběhl se Romeo Michal Kastner k Julii, ale byl předstižen Foltýnem. „Gábinko,“ zvolal stárnoucí mim, „jenom šediny mi brání, abych vám přede všemi nevyznal lásku! Pojd'te na mou hrud'!“

A Gabriela Teplická se nechala se smíchem obejmout. „Bez Romea bych to tak neprodala,“ řekla. „Michal je fantastický parťák.“

„Až na to, že si vedle tebe připadám jako ochotník,“ zabručel Romeo. „Je to lumpárna, herečky jako ty nemají zaclánět u okresních šmír.“

„Oho!“ volal mistr Foltýn. „Oho!“

„V životě se mi tak krásně neumíralo,“ ujistila Michala Kastnera Julie.

„Povídám, že si připadám –“

„Přestaň, ty náš ublíženečku,“ řekl Tybalt.

Všichni se rozesmáli a rozešli se do šaten.

„Kam ty kytky všechny dáme,“ starala se malá šedivá garderobiérka.

„Já je poberu,“ smála se Gabriela. „Nemusíte se zdržovat.“

„Kostým nechte viset,“ řekla garderobiérka. „Zítra sem zajdu a dám to všechno do pořádku... trochu jste to uválela... no, do premiéry je času dost.“

„Tak dobrou noc, paní Wenigová!“ řekla Gabriela. „Ne, nemusíte mi pomáhat, já se převléknu sama. Chci si na chvíli oddychnout. V klidu.“

„Já vás chápu,“ usmála se paní Wenigová. „Ať se vám po tom úspěchu dobře spí.“

5

V SEVEROČESKÉM DIVADLE SKONČILA PŘEDPREMIÉRA SHAKESPEAROVA DRAMATU ROMEO A JULIE, psal redaktor Tožička. DO NASTÁVAJÍCÍ DIVADELNÍ SEZÓNY SE MÁ MĚSTO NA CO TĚŠIT... „Co si dám?“ zeptal se vrchního.

„Jak tak na vás koukám, pane redaktore, dáte si řezy opera s oblohou a dvě deci červeného,“ řekl vrchní. „Slečna Teplická byla opět světová, že?“

„Premiéru si nenechte ujít,“ řekl Tožička.

„Někdy sloužit musím,“ pokrčil rameny vrchní. „To víte, že si radši nechám ujít předpremiéru než premiéru. V září si za sebe seženu náhradu, i kdyby tu měl obsluhovat ajznboňák.“

„Proč ajznboňák?!“ podivil se Tožička.

„Nebo instalatér,“ řekl vrchní. „Pardon... ovšem, mistře, je tam gruzíňák... ale snad byste si měl dát nejdřív kávu.“

„Dejte pokoj,“ odmítl to Michal Kastner. „Jsem vynervovanej a mám chuť na něco tvrdýho.“

„Jak si přejete,“ pokrčil rameny vrchní.

„Mně taky, Toníčku,“ řekla stárnoucí naivka Helena Sýkorová, které se usadila vedle Romea Kastnera.

6

Vilém Pivoda byl na ženské. Ačkoliv mu už táhla šedesátka, vypadal zachovale, měl sportovní figuru, vždycky oděnou s nedbalou elegancí, a jeho tvář se vyznačovala mužným, ostře řezaným profilem. Jeho štíhlost pocházela z chronické dvanáctníkové (dříve dvanácterníkové) choroby, která se projevovala na jaře a na podzim špatným trávením a mizernou náladou. V březnu, když slunce začínalo hřát, sedával Vilém Pivoda doma, užíval oxyphenon a nadával na celý svět. Totéž na něj přicházelo koncem října.

Jelikož bylo nedělní jítro 1. července, rázoval si to Vilém Pivoda kamenitou cestičkou po svahu Březového vrchu, pohazoval si turistickou holí a spokojeně sledoval svůj rytmický dech. Slunce se opíralo do strání kolem pěšiny, na stéblech trávy se ještě třpytily krůpěje rosy a zdálo se, že bude pořádný pařák. Pivoda mířil na horskou přehradu vzdálenou od města dvě hodiny chůze, nesl si plavky a deku a těšil se na partu studentek, mezi kterými byl jako ryba ve vodě. Říkaly mu sice dědouši, ale braly ho. Neboť byl žertěř a dovedal.

Zakručelo mu v žaludku. Ráno si jen zacvičil a vypil šálek mátového čaje. Teď se ozval hlad a Pivoda zamířil k lavičce, kde vždycky snídával. Byla to vyhlídka na vrcholku Březového vrchu, málokdo tam chodil a dalo se odtud obhlédnout celé město. Pivoda přidal do kroku.

Hlavní cesta vedla k silnici, kterou překřížila, aby se nadále vyhýbala civilizaci na sto honů. Pivoda z hlavní cesty odbočil, ponořil se do stínu smrků, kde na něj dýchl chlad nedávno ustoupivší noci, po několika desítkách kroků se po levé straně smrky snížily, až zmizely docela, a Pivoda se zastavil na dohled lavičky z březových kulatin. Byla naplno ozářená sluncem a někdo na ní seděl.

Chodec těšící se na příjemnou snídani v lesní samotě by se pravděpodobně našel. Leč ne tak Pivoda. Pivoda byl na ženské a vetřelec na lavičce byla ženská se vším všudy. Z téhle vzdálenosti byly vidět vlasy, na nichž sluneční paprsky pableskovaly ve zlatavé svatozáři. Šaty měla skořicově hnědé s nějakými bílými manžetami a čímsi podobným kolem hrdla. Hlavu měla zakloněnou, jak celou tvář přijímala sluneční paprsky a ruce a nohy zaujímaly svůdně lenivou polohu.

Vilém Pivoda si odkašlal, leč neznámá nic. Zdálo se, že jí každý příchozí může být putýnka. Jelikož ani hlasitější odkašlání nemělo výsledek, vydal se Pivoda k lavičce. Když došel blíž, podivil se podivným šatům neznámé, jejichž střih jaksi nebyl z tohoto století. Jenže v tomto století se nosí všelicos, takže popošel, pozdravil a zvolna usedl. „Promiňte, že ruším,“ řekl oduševnělým tónem. „Jistě vám nebude vadit, když s vámi budu aspoň chvíli sdílet tohle krásné ráno.“

Dívka neodpověděla. Obličej měla odvrácený a Pivoda ji zřejmě vůbec nezajímal. Rozhlédl se tedy alespoň po tom, co bylo v jeho zorném poli. Zaregistroval podivný střevíc. Jeden. Neboť druhou nohu měla neznámá bosou. Také na ruce volně ležící na lavičce se Pivodovi cosi nezdálo.

„Slečno,“ řekl, „povídám, není vám špatně?“

A vzal ji za zápěstí.

Prsty ruky se rozevřely a na sedadlo lavičky cosi s klepnutím vypadlo. Byla to malá zelená figurka slona se vztyčeným chobotem.

„Ach jo,“ povzdychl si kapitán Pařízek, náčelník kriminálky OO VB. „Nemají co dělat, protože jsou divadelní prázdniny, že ano? Tak je sem přiveďte, Dvořák. To jsou radosti.“

Příčinou návštěvy delegace Sboru přátel divadla byla Gabriela Teplická, která zemřela na Březovém vrchu někdy před měsícem po požití nadměrného množství uspávacích prášků neboli hypnotik. V drátáku hráli „Když je v Praze abnormální hic“ a kapitán Pařízek málem ukroutil knoflík, jak mu najednou šel stále optimistický Banjo band na nervy. Navíc byl abnormální hic i v Liberci a okna kanceláře zela dokořán do uprášené ulice, marně čekající na aspoň docela maličký deštík.

„Tak se posaďte, soudruzi,“ pobídl kapitán obrýleného redaktora Tožičku (který mu čert ví proč připomínal Ferdu Mravence), obtloustlého Kobese z MěstNV a učitelku hudby z LŠU, Margaretu Koníčkovou.

Soudruzi se posadili, celí nesví. V kanceláři byli samozřejmě poprvé a bylo tu útulno jako v peci na chleba.

„Co pro vás můžeme udělat?“ zeptal se Pařízek.

„Ehm... soudruhu, ehm...“

„Kapitáne,“ napověděl Dvořák.

„...kapitáne,“ začal redaktor, žmoulaje puntíčkovaného motýlka, „přišli jsme za vámi jako zástupci početné obce přátel divadla...“

„...a obdivovatelů Gabriely Teplické,“ přidal se Kobes.

„Vlastně jejího umění,“ doplnila to Koníčková.

„To mi došlo,“ kývl Pařízek. „Nemohu vám k tomu říci nic, co by nebylo v novinách. Černou kroniku dělá soudruh Dvořák.“

„My nepřišli vyvádět,“ řekl Tožička. „Využili jsme jenom známosti tady se soudruhem... abychom vám mohli tlumočit názor početné –“

„Já vím, obce přátel divadla. I já jsem přítel divadla. Jenže tohle divadlo není. To je trestuhodné hazardování s vlastním zdravím, které se zesnulé nevyplatilo.“

„Ne, soudruhu!“ zvolal pateticky Kobes, tlustý mužík s pleší.

„Kapitáne,“ dodal polohlasem Tožička.

„Kapitáne,“ řekl Kobes.

„Pane kapitáne,“ řekla Margareta Koníčková, „Gabriela Teplická byla – musím bohužel říci *byla* (vzdych, vzdych, smrk) dospělá osoba. Nelze se na ni dívat jako na někoho, kdo si z nerozumu vyšel v noci na výlet v kostýmu Julie a snědl na lavičce Březového vrchu nadměrné množství prášků pro spaní. Pane kapitáne! Gabriela věděla, že má slabé srdce! Byla velice opatrná a prášky pro spaní nikdy nebrala! Nenechala si ani dát injekci, když jí trhali osmičku vlevo dole. Dovedla snášet bolest, jak vidíte. Proto ani sebevražda nepadá v úvahu.“

„Já to stále považuji za hazardování se zdravím,“ řekl Pařízek. „Ten její milenec utekl za hranice, měla z toho migrénu a šla tam jen proto, aby demonstrovala, jak trpí. Nedošlo jí, že může zemřít doopravdy. Prostě předvedla Julii od toho –“

„Šejkspíra,“ řekl Dvořák.

„Tak,“ dodal Pařízek. „Nevyplatilo se jí to.“

„Vylučujete účast třetí osoby?“ zeptal se Kobes.

„Samozřejmě. Kterápak osoba by jí v tomhle pomáhala?!“

„A přece je tu háček!“ pravil redaktor Tožička,

„Jaký háček?“ zasmušil se Pařízek.

„Vyslechli jste garderobiérku, paní Wenigovou?“

„Vyslechli jsme každého, koho jsme vyslechnout potřebovali,“ odsekl kapitán.

„Zřejmě špatně,“ řekla Koníčková. „Nedbale!“

„Paní!“ rozčílil se Pařízek.

„Propána, nezlobte se,“ škemral Kobes. „Ona to tak nemyslí. Je velice emotivní, senzitivní a cholerická.“

„To mě těší,“ řekl náčelník. „Jenom pořád nevím, proč jste přišli.“

„Paní Wenigová,“ vysvětloval Tožička, „byla důvěrnice slečny Teplické. Víte, jak to chodí. Oblékala ji, starala se jí o kostýmy... slečna před ní často hovořila o svých problémech...“

„Hm,“ udělal Pařízek.

„Prostě – paní Wenigová nevěří, že by slečna Teplická spáchala takový čin kvůli Klímovi. Slečna Teplická byla charakterní žena a Klíma byl obyčejný kariérista, který opustil nezákonně republiku.“

Pařízek mávl rukou. „Prosím vás, ženská!“

„A to ne,“ vzrušila se Koníčková. „A to ne!“

„Hm,“ udělal Pařízek znovu.

„Nic jiného nám neřeknete?!“ Koníčková přímo sípala.

„Ne, nic jiného vám neřeknu,“ ujistil ji Pařízek. „Nemám co. A nemám právo vám říct ani to nic. A teď mě omluvte. Mám práci.“

„Paní Wenigová říká –“

„Paní Wenigová už to říkala tady,“ podotkl Dvořák. „Klíma byl jenom přítel a tak dále. Proč by měla Teplická vytrubovat svoje problémy před garderobiérkou?“

„A kde jinde by je měla vytrubovat?“

„Třeba je vůbec nevytrubovala, soudruzi.“

„Přesto byste to neměli opomíjet,“ řekl Tožička.

„Já to беру na vědomí, soudruzi,“ kývl Pařízek. „A teď bych prosil –“
Delegace povstala.

„Spoléháme na vás, soudruzi,“ řekl Tožička ve dveřích. „Naše veřejnost se ptá, a na vás je odpovědět.“

„Odpovědět vám můžu jenom jedno,“ řekl Pařízek. „Jestli se jediné slovo z těch vašich hypotéz dostane do novin, budou si o tom s vámi povídat o instanci vejš.“

Na schodišti zašeptala Koníčková Kobesovi: „Nikdy nenajdou vraha, soudruhu, a slečna Teplická zůstane nepomstěna!“

„Jen ne tak pateticky,“ zašeptal Kobes. „Ještě nejsme venku.“

Pařízek řekl Dvořákovi: „Ještě jednou mi sem přivedete podobné parlamentáře, a uvidíte.“

Dvořák si postavil na kávu, Pařízek otevřel limču. Byla žlutá a ničím nepřipomínala orosené reklamy coca coly. Leč Pařízek měl takové limonády nejradši. Zhluboka se napil a otevřel desky s nápisem TEPLICKÁ.

Dvořák vypil kávu a šel, že se podívá, co je nového. Loudal se chodbou a sledoval sezónní změny na nástěnkách. Jelikož byly dovolené, nebylo změn mnoho. U Pařízka se ozval telefon a Dvořák zrychlil krok. Zavřel se v umývárně a pustil si studenou. Jako bývalý hráč vodního póla byl trochu tělnatý a velice otužilý. Aspoň obličej a krk si opláchně.

Pařízek zvedl sluchátko telefonu, po chvilce se narovnal, pak vstal a přešel k oknu tak blízko, jak mu kabel od sluchátka dovolil. „Já to tedy pošlu, soudruhu majore,“ řekl nakonec. „Ale nic v tom nenajdete. Nic, co bychom nenašli my. Je to evidentní demonstrativní sebevražda, kombinovaná se srdečním kolapsem.“

Řekl ještě několik slov, odsouhlasil konec a položil sluchátko. Pak se zhluboka napil, usedl a zavrčel: „Zatracenej Tožička jeden pitomá.“

8

Tožička měl konexe na KS VB. Zavolal svého známého, majora Flicku. Flicka míní, že hlas lidu – hlas boží, a slíbil, že se na to podívá. Jakousi shodou okolností se na to díval právě v den návštěvy majora Droblíka z pražské kriminálky, který se vyjádřil, že je to jako hledat pachatele dalekohledem na Marsu. Flicka se zeptal, jakého pachatele vlastně myslí. Droblík odpověděl, že zatím neví, ale že ho případ interesuje.

Řadou administrativních opatření se desky s nápisem TEPLICKÁ dostaly na jeho stůl v pražské kanceláři. Teď nad nimi seděl a naproti němu poposedával v křesílku mladý poručík se zvědavýma očima.

„Vy jste takový divadelník,“ řekl mu Droblík před chvílí do telefonu, „stavte se u mě, něco bych s vámi rád prokonzultoval.“

„Já si ji pamatuju,“ říkal teď poručík zasněně. „Byla to krásná ženská. Víte, soudruhu majore – taková ženská ŽIVOT SÁM. Ta že by spáchala sebevraždu? O tom bych si dovolil vážně pochybovat.“

„Nejste sám,“ řekl major Droblík. „Proto mi to leží na stole.“

„Na okrese něco zvorali?“

„Nic nezvorali. Dělalí, co můžou. Jenže to je jako hledat pachatele dalekohledem na Marsu, víte?“ Ono přirovnání se mu velice líbilo.

„Co hledají?“

„Nějakého chlapa s autem,“ řekl Droblík a podal poručíkovi desky. „Prohlídněte si to, moc toho není. Já si tu zatím zpracuju pár restů. Až budete hotov, klidně mě vyrušte.“

Poručík byl hotov za půl hodiny. „Podívejte, soudruhu majore,“ řekl a položil před něj rozevřené desky. „Tahle fotografie... to je ten střevíc, který našli deset kroků od mrtvé. A tady detail. Podrážka je lesklá.“

„Já vím,“ kývl Droblík. „Na okrese to vědí taky. Od silnice se dá k té lavičce dojít po mechu.“

„Dejme tomu. Jenže střevíc se našel deset metrů od lavičky. Proč si ho neobula?“

„Byla tma, nenašla ho.“

„Svítil měsíc. A vůbec, střevíc ležel skoro na cestě.“ Poručík obrátil několik listů a zastavil se u jiné fotografie. „Krásné nohy,“ vzdychl. „Co je to všechno platné...“

„Kvůli sentimentalitě jsem si vás nepozval.“

„Uznejte, že je to krásné chodidlo,“ nedal se poručík. „Herečka – a žádné otlaky, kuří oka – nic.“

„Vidím, že jste mimo jiné znalcem ženských chodidel.“

„Musím se přiznat, že mě to chodidlo zaujalo. Víte, to je ta noha, ze které spadl střevíc. Ušla deset metrů jen tak a je čistá jako z cukru.“

„Na tom něco je,“ přiznal major.

„Taky je mi divné,“ pokračoval poručík, „že dokázala jít po mechu v noci z vrcholu kopce k vyhlídce tři sta metrů, a střevíc ztratila teprve na cestě, kde se jí konečně dobře šlo.“

„To už je hypotéza, kterou nic nedokážete.“

„Výsledek je ovšem jasný. Někdo ji k té lavičce donesl. Jelikož byly na podrážkách stopy oleje, jela automobilem. Byly na obou podrážkách. To jest v autě seděla. Živá.“

„Ale řidič se nepřihlásil.“

„Protože má špatné svědomí. V čem?“

Major pokrčil rameny. „Pokud ji vezl živou...“

„Podívejme se na důvod smrti. Silná dávka hypnotik. Slabé srdce. Jistě to věděla.“

„Věděla,“ kývl major. „Zuby jí trhali bez injekcí.“

„To jest, nebyla to žádná bábovka.“

„Třeba byla cvok.“

„Viděl jste Zamyšlenou ulici?“ protestoval poručík. „Tu rozpolcenou Zdenu by nikdy cvok nezahrál.“

„Proto nám to tu leží,“ pousmál se major. „Lokální patrioti chtějí, aby z jejich hvězdy byla mučednice, a ne cvok.“

2. ČÁST

BRIGÁDNÍK

1

Jan Bindr zastavil smrtelně znaveného mopeda před klasicistní fasádou Severočeského divadla v Liberci, rozepnul zip kožené bundy, vytáhl krabičku cigaret, jednu zapálil starým rakouským zapalovačem, vyfoukl kouř a přimhouřil oči proti srpnovému slunci.

WILLIAM SHAKESPEARE / ROMEO A JULIE, kontrast černé gotické fraktury s nažloutlým podkladem tloukl i šedými brýlemi ozbrojený zrak. Jan Bindr brýle sejmul a položil je na vršek nádrže k rukavicím, které si stáhl hned, jak zastavil. *V titulních rolích Michal Kastner a Helena Sýkorová*, stálo hned pod titulem. *Zahajovací představení sezóny.*

Bindr postavil moped na stojánek, vytáhl z brašny bezpečnostní zámek, zacvakl řetízek kolem vidlice a zadního kola, sebral rukavice a přešel široký chodník ke schodišti před hlavním vchodem. Zkusil zatlačit madlo proskleného křídla dveří, zkonstatoval, že je zamčeno, a loudal se zvolna kolem majestátní budovy, líně se rozvalující v bezvětrném horku pozdního léta jako přejedená sfinga. Na záhonech kolem voněly růže, pomalým krokem se sunuli penzisté, přízračně plynul proud automobilů a ocelově bezbarvé nebe se zdálo být protějškem neosobního asfaltu dole.

Postranní vchod byl v klidnější uličce za rohem budovy. Bindr vešel dovnitř, když pečlivě uhasil cigaretu. Za okénkem vrátnice se objevila ruměná tvář se sádelnatými váčky pod mžourajícima očima, zařadila příchozího mezi nedivadelní typy a nasadila tázavou grimasu.

„Dobrý odpoledne,“ pravil Bindr a naklonil se k okénku. „Myslíte, že bych tu našel šéfa přes techniku?“

„Ale jo,“ kývla ruměná tvář. „Třeba jevištního mistra. Jsou na place a stavěj.“

„Na zahajovací představení?“

„Jo. Na Šejkspíra. O co vám jde?!“

„Ále,“ mávl rukou Bindr, „jevištní mistr je můj bratranec.“

„Franta Kabeláč?“

„Je tady snad jinej jevištní mistr?“

„Co by tady dělal?“

„V tom případě jdu za Frantou Kabeláčem,“ ujistňoval vrátného Bindr.

„Hm... znáte to tady?“

Bindr mávl neurčitě rukou někam do chodby. „Přece takhle a za roh. Že jste si mě tu nikdy nevšim?“

„Člověk si nemůže pamatovat kdekoho,“ zabručel vrátný. „Tak jděte. Když trefíte...“

Ostatně bylo příliš horko na to, aby si vrátný namáhal mozek přemýšlením, zda někdy viděl bratrance jevištního mistra, jestli vůbec má jevištní mistr bratrance a zdali má bratranec jevištního mistra co dělat na jevišti, když se tam staví veronské náměstí. Mávl rukou, jako by odháněl mouchy, a mladíkovi v kožené bundě už nevěnoval pozornost. Poslouchal rádio.

Jan Bindr se pustil chodbou, zahrnul za roh, prokličkoval bludištěm s potměnými plochami zrcadel, našel plechové dveře, za nimiž bylo slyšet bouchání a hlahol hlasů, otevřel je a vešel na veronské náměstí, na němž se hemžilo několik mužů v montérkách. Jelikož půlkila neimitovala italské slunce, bylo tady šedivo a zaprášeno a zleva zívala obrovská černá díra prázdného hlediště.

„Hele, Kájo, skoč do Divadelní pro pár lahviček, když se tady jenom tak poflakuješ,“ ozval se jeden z kulisáků. Na veronském náměstí to zaznělo poněkud rouhavě.

Bindr vystoupil z temnot na prkna, která znamenají svět. „Nejsem Kájo,“ pravil. „Hledám pana Kabeláče.“

„Franto, někdo tě tu hledá,“ zavolal směrem k paláci Kapuletů žíznlivý muž. Potom si nadhodil kladivo a jal se přibíjet roubení renesanční kašny, které mu drželi dva spolupracovníci. Zřejmě též žízniví.

Ostatně i Jan Bindr měl vyprahlo, neboť seděl v sedle mopedu několik hodin.

Z kulis se vyplížil temný stín, který se ve žlutém světle pracáku zhmotnil v hubenou postavu oděnou v černý, klotový plášť. Pod ním měl montérky s kšandíčkami a chlupatou propadlou hrud'. Věneček řídkých vlasů lemoval oblou pleš, od níž se odráželo světlo mastnými pablesky.

„Dobré odpoledne,“ řekl Bindr. „Hledám někoho, kdo by mi podal informaci o možnostech zaměstnání v Severočeském divadle. Jmenuji se Jan Bindr a jsem výtvarník.“

„Aha,“ kývl Kabeláč. „No jo... tak vy jste výtvarník... a kdo vás sem poslal, nebo jste na to přišel sám?“

„Přišel jsem na to sám. Přes denní tisk.“

„My jsme inzerovali?“

„Nebyl to inzerát. Vlastně to byl nekrolog, pane Kabeláč.“

„Neříkejte?!“

„Kdybych to náhodou nečet, vůbec bych nevěděl, že je tady divadlo,“ přiznal se Bindr.

„A odkud jste to spad, pane drahej,“ podivil se Kabeláč.

„Z Prahy, pane Kabeláč, z Prahy.“

„Aha, někde vás vylili, co?“

„Nevylili. Utekla mi snoubenka, víte? V Praze mě to tím pádem nebaví skrz tyhlety asociace. Kam vlezu, všude jsme spolu byli. Chodil jsem s ní tři roky, považte. Tak jsem si řek, že to zkusím jinde. V tomhle městě se mi líbí, býval jsem tu jako kluk na ozdravovně, v Adolfově...“

„Vy jste takovej otevřeněj člověk,“ vzdychl jevištní mistr. „Když vás tak poslouchám, je mi líto, že tu flek není. Pro vás ne. Elektrice nehovíte, co?“

„Vím o ní jenom to, že má dva póly,“ řekl Bindr. „Navíc mi je naprostou záhadou, který je důležitější.“

„No jo, no jo,“ kvokal ustaraně Kabeláč. „Taková potvora... a teďka jste na tom takhle blbě... no jo... Jenom abyste neudělal nějakou volovinu jako ten Romeo. Jste si jistě, že vás vyšplouchla?“

„Úplně,“ vzdychl Bindr. „Než jsem se vrátil z výletu na Karlštejn, oženila se. Na ten výlet mě poslala sama, že prý potřebuji turistiku. Byla to léčka, to víte.“

„Tyhlety milostný vztahy! Jako ta naše Gábinka. Slyšel jste to?“

„Vždy vám říkám, že jsem četl nekrolog.“

„Aha, no jo... proto jste vlastně tady, že jo?“

Bindr souhlasně pokývl. „Taky měla nějaký malér?“

„V novinách to nebylo, co? Bodejž jo. Měla toho Klímu, prej láska jako trám, a on si jede koncertovat někam do Anglie a zůstane tam. Blbec. Vždyť se tam ani nedomluví. A Gábinka... no, to jste ostatně čet.“

„Prý se otrávil někde v lese.“

„Jo. A v kostýmu Julie. Museli jsme dát šít novej, ta frcinka Sýkorová by se do toho neoblíkla, i když nám to vrátili nepoškozený. To byl malér, pane. Když si člověk představí, jak škobrtala v noci v těch dlouhejch šatech někam na Břízák... koukala se asi na rozsvícený město a snědla ty prášky... tak bude srdce vždycky jímat znova žal Juliin a bolest Romeova. Jenže ten Romeo byl v tomhle případě pacholek a zasluhoval by seřezat, co by se do něj vešlo.“

Bindr vzdychl a mlčel.

„No jo, tak jsme se zakecali, vidíte! A teďka, co s váma... helejd'te, já bych o něčem věděl. V Parku kultury shánějí brigádníka. Snad byste to tam moh zkusit, než seženete něco na furt. Na moc vejtvarnou práci to není... ale to konečně uvidíte sám. Jsou tam slušní lidi, akorát vedoucí tý kulisárny je princmetálová bába. No, když se pořádně dělá...”

Bindr se díval vroucně, jako by se naplňoval jeho životní sen.

„Hele, jed'te tam,“ pokračoval Kabeláč, „sežeňte si Pepíka Čapla a řekněte mu, že vás posílám. Čapl Josef. Dělá tam provozáře a je to můj starej kamarád. Taky tady před časem stavěl. Je to na konečný čtyřky, docela v lese. Takovej roztahanej barák s věží.“

„Mockrát děkuju, pane Kabeláč,“ řekl Bindr. „Můžu se někdy stavit s nějakou lahvinkou?“

„Dejte pokoj,“ utrl se na něj jevištní mistr. „Když budete dělat v Parku, stejně budete chodit na pivo k Zelenému koni, protože tam chodí kdejakej technikář z kulturních stánků. Až se tam někdy sejdem, zaplatíte panáka. Ale jenom jestli to vyjde.“

„Fajn,“ usmál se Bindr a napřáhl pravici.

Potrásli si rukama a Kabeláč odešel do paláce Monteků.

Bindr zmizel v temnotách, prošel chodbami a pokynul vrátnému.

„Haló,“ zavolal za ním ten dobrý muž, „jak to, že jste nejdřív chtěl šéfa přes techniku, a teprv potom jste si vzpomněl na bratrance?“

„On je to vzdáleny bratranec,“ odpověděl Bindr. „Na shledanou.“

2

Popravdě řečeno, místo v Parku kultury a oddechu nebylo právě vrcholem tužeb Jana Bindra. Přijel do města s úmyslem vecpat se do Severočeského divadla za každou cenu. Že se nakonec nechal odbýt, bylo zásluhou jistých informací, které o Parku měl. Co mu trochu vadilo, byla neznalost pracovní náplně. Jako výtvarník v divadle se mohl nějaký čas flinkat sem a tam. Takhle se mu může stát, že ho postaví k nějakému reklamnímu panelu a budou mu koukat do ruky, jak vyšívá písmenka jedno jako druhé.

Leč žít se musí, a snad to nebude tak strašné.

Moped předl a koktal a prskal dlouhou ulicí, předjel poloprázdnou tramvaj číslo čtyři, na jejíž plošině stál hlouček děvčat v barevných letních šatečkách, jedna na Bindra zamávala, neboť to byl docela fešný mládenec, nikterak nevypadající na psychické trauma z nešťastné lásky, a ostatní dívenky přidaly pár úsměvů.

Vily lemující ulici zřídly, vrčení motoru ztlumily keře a stromy rozsáhlého parku a pak se na pozadí zalesněných kopců objevil dům s věží opatřenou romantickými krakorci pod dřevěným vrcholkem se špičatou střechou ze zelenavého plechu.

Jan Bindr zastavil moped u trubkové konstrukce vedle hlavního vchodu. Stáhl rukavice, postavil stroj na stojánek, zajistil ho zámkem a podíval se se zájmem na panel připevněný ke konstrukci.

AGADIR, stálo tam velkými písmeny. A potom: DRAMA LIDÍ, KTEŘÍ PŘESTÁLI KATASTROFU / V PKO 29. SRPNA V 19 HODIN. Bindr se s úsměvem zadumal nad tím, jaká katastrofa se odehraje v PKO 29. srpna, a vešel do ponuré chodby. Páchla dezinfekcí z klozetů, umakartem a lepidlem na lino PVC. Ve stejné zasklené kukani jako v divadle seděl sevrklý stařík a luštil křížovku.

„Dobrý den,“ řekl Bindr do okénka. „Kde najdu pana Čapla?“

„Vzadu jsou schody,“ odpověděl stařík. „Nahore je pár dveří. Na jedněch je napsáno ředitel. Čapl se tam zrovna hádá kvůli lochnesce. Nevíte náhodou létací přístroj na čtyři?“

„Éro,“ řekl Bindr. „Píše se aero.“

„Blbost,“ prohlásil děda. „Éro není přístroj.“

„Tak teda drak,“ navrhl Bindr.

„To by šlo.“

„Je to s tajenkou?“

„Jo. Jenže tu už mám vyluštěnou,“ řekl stařík pohrdavě. „Jenom nemám rád nedodělaný věci, mladíku. Co chcete Čaplovi?“

„Kvůli brigádě.“

„Jaký?“

„Přesně nevím. Asi v propagačním oddělení.“

„A co s tím má co dělat Čapl?“

„Mám ho pozdravovat od pana Kabeláče.“

„Jo – z divadla, že jo?“

„Tak, tak, z divadla.“

„Když teda budete dělat v tý propagaci,“ pravil stařík, „dejte si pozor na Michotovou. Bude vás balit. A na Flajšmanovou. Bude vás buzerovat. A na Valáškovou, do který se zabouchnete.“

„Dík.“

„Není zač. Vy jste přijel na nějaký prdlače, že jo?!“

„Na mopedu.“

„Bejt váma, bych se styděl. Já měl bugatku.“

„Už nemáte?“

„Nic nemám. Jednou jsem neodhad zatačku a dokutálel jsem se s bugatkou až do invalidního důchodu.“

„Vypadáte náramně.“

„Protože mě vidíte jenom pŕlku,“ uchechl se vrátný. „Jednu haksnu mám dřevěnou. Ale jinak jsem jura, to jo. Kdo ví, co bych vyváděl, kdybych měl obě nohy.“

„Dáte si cigárko?“

„Já kouřím viržinka. Cigarety jsou na mě slabý. Tak dozadu a po schodech. Jo, a já jsem Bezůvka.“

„Bindr. Honza.“

Stikli si ruce a Bindr se vydal chodbou ke schodišti, které začínalo na protějšší straně. Byly tam široké, otevřené dveře na jakousi terasu, venku vlevo od nich stály stoly a židle zahradní restaurace, vpravo se tyčila moderní přístavba spojená se starou budovou jen zaskleným a zastřešeným koridorem ve výši prvního poschodí. Dole pod terasou začínala velká zahrada se starými kaštany a dřevěným secesním pavilonem pro letní koncerty v pozadí. Pod kaštany byla hromada latí, ve které se přehraboval svalnatý padesátník, svlečený do půl těla.

„Hospoda je zavřená,“ zavolal na okounějíciho Bindra.

„Já hledám ředitelnu,“ odpověděl Bindr. Přitom se vydal přes trávník ke hromadě. „Copak to děláte s těmi lajsnami?“ zeptal se.

„Dělám z jedný hromady dvě,“ pravil muž. „Jedna bude na opravy, druhá na topení. Koukám, že se ohřejeme.“

„Vy jste topič?“

„A vy jste kdo?“

„Já tady budu možná dělat,“ pochlubil se Bindr.

„Řiditelna je nahoře v baráku,“ řekl přebírač latí. „Já jsem údržbář, takže tyhleto personální záležitosti nedělám.“

„Já jsem Jan Bindr.“

„Hezký jméno. Povídám, nahoře v baráku. Zdravíčko.“

Bindr si řekl, že by bylo cigarety škoda, udělal rukou cosi jako pionýrský pozdrav, řekl „servus“ a vrátil se do foyeru. Vydal se nahoru po schodišti, ocitl se na postranním balkonu velkého sálu a narazil na řadu dveří v dlouhé stěně proti balkonovému zábradlí. Se zájmem se u všech na chvíli zastavil, aby si přečetl jména na štítcích. Poslední byly beze jmen, zato nesly velký nápis ŘEDITEL.

Bindr zaklepal.

Dveře se otevřely a proti Bindrovi stál námořník Pepek v životní velikosti. Měl pruhované triko, svalnaté paže, bradu jako kovářské kladivo, vějířky vrásek v koutcích očí a v zubech malou dřevěnou dýmčičku. Jednou rukou držel kliku pootevřených dveří a tázavě hleděl na Bindra, jako by byl čekal někoho jiného.

„Dobrý den,“ řekl Bindr. „Hledám pana Čapla a vrátný mě poslal sem. Prý tu má nějakou poradu.“

„Poradu!“ zavrčel Pepek. „To že vám řek? Že se tu zase štekám s řiditelem, vám náhodou neříkal? Kvůli kolotočům?“

„Ne,“ popřel to Bindr. „Vy jste pan Čapl? Mám vás pozdravovat od pana Kabeláče z divadla.“

„A kvůli tomu jste za mnou přišel?“

„Kdo je to?“ zajímal se kdosi za námořníkem Pepkem. Totiž za Josefem Čaplem, zřejmě.

„Já jsem Bindr,“ představil se příchozí někam do Čaplova trika.

„Tak pojd'te dál,“ řekl ten kdosi v hloubi ředitelny a Čapl otevřel dveře dokořán. Jan Bindr překročil práh pravou nohou a zastavil se za dveřmi. V místnosti bylo nahuleno. Za psacím stolem seděl muž s

plnovousem zlých hulvátů z dob němého filmu. Břicho mu přetévalo na stolní desku. Měl dederonovou košili, úzké šle a sako přehozené přes opěradlo židle. „Umhm,“ zabručel do vousů a vytáhl z nich doutník. „Co si přejete?“

„Hledám zaměstnání,“ řekl Bindr skromně před majestátem onoho monstrózního vousu za stolem. „Prý potřebujete brigádníka.“

„Vandrovní tovaryš,“ pravil vousatec. „Jakého račte být řemesla?“

„Výtvarník,“ pravil Bindr.

Po těchto slovech Josef Čapl povyrostl, jako kdyby chtěl něco říct. Ale vousáč se po něm jen podíval a zahučel: „Aha. Malíř. Co jste dělal, než jste přišel sem?“

„V propagaci Koospolu v Praze, soudruhu řediteli. Externě.“

„Jak víte, že jsem ředitel?“

„Podle toho, kde sedíte,“ vysvětlil Bindr.

„Éh,“ zahekal vousáč, „mohl se sem posadit kdekdo, co? Kdybych si sed do vrátnice, taky bych ještě nebyl vrátnej, ne?“

„Jistěže ne,“ ujistil ho Bindr.

„No tak já tedy ředitel jsem. Pěnkava,“ zachrchlal a podal Bindrovi ruku jako lopatu. „Máte štěstí, protože tady takového člověka zrovna potřebujeme. Jenže na práci poněkud – eh – netypickou, řekl bych. Stačil byste na kolotoče?“

„Jak, prosím?“ vyjevil se Bindr.

„Malovat,“ vysvětlil to Čapl. „Opršely nám parády na lunaparku, víte? Býval to nejhezčí lunapark v Čechách. Jenže asi tak v roce devatenáct set dvacet. Teďka už nikdo pořádně nepozná, co na těch obrazech bylo. No řekněte, měl byste chuť vlízt na kolotoč, když se na něm nahoře točej dokola samý Otýlie Vranský? Bejvaly to mořský panny jako cumle.“

„To by se mi moc líbilo,“ řekl Bindr nadšeně. „To je skoro umění.“

„Jenom se divím, že se neptáte na plat,“ podotkl Pěnkava.

„Já nehledím ani tak na plat,“ zazubil se Bindr, „jako na dobrý zacházení.“

„Tak to si nebudete muset stěžovat,“ řekl Čapl.

„Dáme vám čtrnáct stovek, nejspíš,“ řekl Pěnkava. „Ale nejdřív si musíte promluvit se soudružkou Flajšmanovou. To je vedoucí propagace. Kádrověj posudek, pokud jste si nějakej přines, si strčte doma do kredence. Pokud vám nevidím na ksiftě, že jste lump, žádný kádrování